

Tidligere i Tidsskriftet

Farlig med automobil

I 1925 var det ifølge Norsk vegmuseum drøyt 20 000 biler i Norge, og det var for det meste leger, dyrleger og storbønder som hadde råd til slik luksus. Men skepsisen til dette nye vidunderet var også stor, både i Norge og England. I Tidsskriftet nr. 5/1925 (s. 246–7) og nr. 21/1925 (s. 1103) stod det to meddelelser fra *BMJ*.

En ny motorfare.

I Amerika er man begyndt at tilsætte motoroljen en pr. mille blytetraetyl, en tung, flygtig væske, som hindrer, at motoren støter og skal gi en besparelse i olje av 25 procent. Denne nye blanding har faat navnet «ethyl gasoline» og frembydes paa markedet med en speciel farve og tilsat et organisk klorid. Dette skal redusere blytetraetyl, og blykloridet gaar i ekshausten. Denne ekshaustgas skal ved langvarige forsøk ikke ha vist sig giftig for dyr; men uheldigvis stemmer ikke disse resultater med de praktiske erfaringer med mennesker; for i en fabrikk, hvor der arbeides med denne blanding, hadde man 5 dødsfald og 44 alvorlige forgiftningstilfælder. Og det kan ikke forundre, da organiske blyforbindelser av den her omhandlede type længe har været kjendt som de farligste metalliske gifter. Nogen faa milligram blytrietyl er nok til hos en middels stor hund at fremkalde kramper som ved stryknin. Blytetraetyl kan absorberes hurtig gjennom huden og, da det er flygtig, endda hurtigere gjennom lungerne; det har kumulativ virkning og gir et ganske andet forgiftningsbillede end anorganiske blyforbindelser. Begyndelsessymptomerne er søvnløshet, kvalme, veggtaap, anæmi og lavt blodtrykk, i svære tilfælder delirier, som ved delirium tremens. Størst vil faren ved bruken av denne oljeblanding være i garager, hvor der altid spildes olje. Men det er et spørsmål, om utstrakt bruk av oljen kan fremkalde forgiftninger i en bys gater; det er smaa mængder bly, som skal til for at gi forgiftningssymptomer, og det kan være tvilsomt, om det er sundhetsbefordrende at faa en stadig tilstøvning i gaterne med blyklorid. Saavidt vites, er bruken av denne olje forbudt i byen New York, og der uttales det haab, at det samme maa bli tilfældet i England.

(Brit. med. Journal, 7de februar 1925.)



Det er fort gjort å sovne ved rattet når man kjører av gårde i sakte fart, med den monotone summingen fra motoren som eneste selskap.
Foto Corbis/SCANPIX

Automobilkjøring i søvne.

Hamilton Drummond, en yngre, anset kirurg i Newcastle, døde nylig ved en automobilulykke; han kjørte selv vognen. Før han døde, forklarte han, at han døset av og grep feil i rattet. Det hadde hendt ham før, sa han. Slikt kan let tænkes at træffe en overtræt chauffør, som dysses i søvn av den monotone lyd i maskinen. En læge fortalte, at han en gang pludselig saa chaufføren gli ned av sætet, han sov fast. Og flere læger har nu oplyst, at naar de kjører selv og er trøtte, maa de stadig kjæmpe med søvnen; en av dem pleiet, naar han merket denne søvnighet, at søke en plass ved siden av veien og ta sig en blund. Det kan nok tænkes, at flere uheld, som antages at skyldes sprungne ringer o. a., maa henføres til, at chaufføren er faldt i søvn.

(Brit. med. Journal, 8de august 1925.)